

Simulaatio case: Nuoripari

Tavoite

Tarkoituksena on harjoitella oikeita ohjaustilanteita, oppia antamaan tietoa tupakoinnin vaaroista itselle, oppia kertomaan tupakan vaikutuksesta hedelmällisyyteen / raskauteen / syntyvään lapseen.

Kohderyhmä ja ryhmän koko

Tehtävään osallistuvilla opiskelijoilla pitää olla jo tietoa

- Tupakoinnin vaaroista ja sen vaikutuksesta mm. hedelmällisyyteen, raskauteen ja syntyvään lapseen.
- Tietoa sähkötupakasta.
- Motivoivasta haastattelusta

Kaksi opiskelijoista on asiakkaiden roolissa, ja yksi hoitajan roolissa. Loput opiskelijat ryhmästä seuraavat simulaatiota luokasta käsin, ja arvioivat sitä tilanteen päättyessä. Tai sitten case tilanteet katsotaan videoilta myöhemmin.

Tilanteen ohjaajia voi olla yksi tai kaksi: pitää huolta aikatauluista, case tapausten esittelystä, huolehtii tilanteen purusta ja antaa palautetta. Ohjaajan roolissa voi olla opettaja tai pidemmällä opinnoissa olevat opiskelijat.

Ajankäyttö

- Simulaatio työskentelystä kertominen n. 15 min. Jos samana päivänä on useita simulaatiotilanteita, sisältyy tämä osuus vain ensimmäiseen tilanteeseen.
- Roolien jakaminen ja case- tilanteen esittely rooleissa olijoille 5 min.
- Tilannetta seuraamassa oleville opiskelijoille lyhyt case- asiakkaiden esittely 2 min.
- Simulaatio asiakastilanne n. 20 min. (opettaja huolehtii ajankäytöstä/tai videoitaessa kamerankäyttäjää)
- Tilanteen purku ja arviointi n. 20 min.

Esivalmistelut, tarvikkeet, tilat, välineet

Simulaatioluokka tai videointiin sopivat välineet. Tilanne voidaan siis myös toteuttaa videoimalla ja videot myöhemmin katsoen.

Tilanteeseen tarvitaan ympäristö (simulaatiotila tai luokka jossa videoidaan), johon on luotu hoitajan vastaanottoa muistuttava ympäristö. Pöydälle on hyvä varata Fagerströmin testi (liite 1), ja muuta käytössä olevaa ohjausmateriaalia.

Ensiksi valitaan simulaatioon osallistujat. Yksi tai kaksi opiskelijaa hoitajan rooliin, ja yksi opiskelija toimii asiakkaana.

Tehtävänanto ja työskentelyohjeet

Simulaatio- case ohjeiden antamisessa on hyvä olla kaksi ohjaajaa. Toinen ohjaa hoitajan rooliin tulevan, ja toinen asiakkaan rooliin tulevan. Case tehtäväksi anto voidaan antaa henkilöille myös paperilla.

Case: Hoitajan vastaanotolle on tulossa pariskunta (n.30v.), joista kumpikin tupakoi. He suunnittelevat lapsen hankintaa, ja haluaisivat eroon tupakasta. Erityisesti nainen on valmis lopettamaan, ja hän pitää tupakointia enää ainoastaan pahana tapana ja ikävänä riippuvuutena. Pariskunnasta mies kaipaa vielä lisää motivointia ja keskustelua. Hän ajattelee, että lopettaa vasta, kun lapsi on syntynyt ja, että asialla ei ole vielä mikään kiire. Vaimo kuitenkin kokee, että olisi helpompi lopettaa yhtä aikaa, toisiaan tukien. He ovat aikanaan kokeilleet tupakasta irti pääsy onnistumatta siinä. Naista kiinnostaa myös se, että mikä vaikutus tupakalla on raskaaksi tuloon.

Pariskunta on kiinnostunut sähkötupakan käytöstä korvaushoitona.

Tilanteessa seuraajina/arvioijina (liite 2) olevia opiskelijoita pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, mikä meni ohjaustilanteessa hyvin, mitä olisi voinut tehdä toisin sekä mitä he oppivat tilanteesta. Tilanteissa on hyvä arvioida myös vuorovaikutusta, erilaisten menetelmien käyttöä.

Muuta huomioitavaa

Simulaatiotilasta tulleille annetaan ensin kannustavat aplodit.

- Asiakkaalta/hoitajalta on hyvä kysyä, minkälainen kokemus tilanne heidän mielestään oli.
- Hoitajan on hyvä arvioida omia ohjaustaitojaan ja asiakas arvio sitä miten tulivat kohdelluiksi/kuulluksi ja autetuksi. Mikä meni hyvin, missä voisi parantaa ja mitä oppivat.

Tilannetta seuranneet opiskelijat arvioivat osallistuneiden suoritusta kannustavasti. Opiskelijat voidaan jakaa 2-4 neljään ryhmään, jolloin kullekin ryhmälle annetaan oma arvioita asia. Arvioitavia asioita voivat olla (liite 2. simulaation arviointilomake):

- Vuorovaikutus/sanaton viestintä
- Käytetyt menetelmät
- Hoitajan tieto/ohjaustaidot

Ohjaaja/ohjaajat arvioivat samoja asioita opiskelijoiden kanssa (liite 3. vinkkejä ohjaajalle/tilanteen purkajalle arviointiin ja keskusteluun)

Liite 1.

Fagerströmin riippuvuustesti

Taulukko: Fagerströmin kahden kysymyksen nikotiiniriippuvuustesti ja riippuvuusasteen luokittelu		
Kysymys	Määrä	Pisteet
Kuinka pian (minuuteissa) herätyäsi poltat ensimmäisen savukkeen?		
	alle 6	3
	6-30	2
	31-60	1
	yli 60	0
Kuinka monta savuketta poltat päivittäin?		
	alle 10	0
	11-20	1
	21-30	2
	yli 30	3

Tulkinta: yhteispisteet 0–1 = vähäinen nikotiiniriippuvuus, 2 = kohtalainen riippuvuus, 3 = vahva riippuvuus, 4–6 = hyvin vahva riippuvuus

Liite 2.

Simulaation arviointi	
Vuorovaikutuksen havainnointi/sanaton viestintä	Neuvonnan sisältö (tiedon sisältö/ohjeet)
Käytetyt menetelmät, ja niiden valinta	

Liite 3.

Vinkkejä ohjaajalle/tilanteen purkajalle

- Ole kannustava opiskelijan palautteessa! Anna konkreettisia esimerkkejä miten tilanteessa olisi hyvä toimia.
- Mitä opiskelija oppi tilanteessa? Mikä sujui hänen mielestä hyvin? Mihin hänen mielestä olisi pitänyt panostaa lisää?
- Kysytäänkö asiakkailta: kuinka pitkään ovat tupakoineet, kuinka paljon tupakoi/pv, missä tilanteissa, aiemmat lopettamisyrietykset (mitä käytettiin apuna, miksi ei ole onnistunut asiakkaiden mielestä)
- Hoitajan tulee käyttää avoimia kysymyksiä, joissa asiakas kertoo omin sanoin (esim. mikä merkitys tupakoinnilla on hänen elämässä, miten hän aloitti tupakoinnin)
- Saadaanko asiakas itse pohtimaan tupakan polton hyötyjä ja haittoja elämässään.
- Kerrotaanko asiakkaalle tupakoinnin lopettamisen terveysvaikutuksista?
- Onko hoitaja kiinnostunut asiakkaan vastauksista ja kuunteleeko hän.
- Kartoitetaanko asiakkaan tukiverkostoja (perhe, ystävät)
- Hoitajan ei pitäisi suositella sähkö tupakkaa vieroitukseen sen puutteellisen tutkimustiedon vuoksi, ja hänen pitäisi suositella muita vieroitushoitomenetelmiä.

Lähteet:

Fagerströmin riippuvuustesti. Terveysportti /Käypä hoito. Viitattu 1.12.2006.
<http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituksset/suositus?id=hoi40020>

